

...ve městech byla ohromná. Osto-
vatali angličtí i stárogomští, kteří na-
vštívili nejchudší čtvrti městské v
Dublině, nenalezají dost slov, aby vy-
řekli všechnu tu bídu, která zrakům
jich zde se objevila. Bídny lid hovoří též
všem neřestem, a tak i mravní a duševní
život těchto vývrhelů syté společnosti
byl druhu takového, že pozorovatel
a hnusem musil se odvrátit a zároveň
naplnit se musilo nitro jeho odporem
proti utiskovatelům, kteří bez n jmen-
šho pohnutí pohlížejí na to, jak vinou
jich tisíce tvorů lidských tráví život
svůj v největší bídě duševní i tělesné.

Není divu, že ti z Irčanů, kteří do-
spěli ku poznání bídného stavu svého
národa, dali se svesti často k násilným
skutkům oproti utiskovatelům, a nikdo
nemůže se diviti, že každý, kdo jen
trochu mohl, prochal ze své vlasti a
hledal snesitelnějšího života* za okeá-
nem v Americe. Odtud pak hleděli
irští vystěhovalci pomáhati svým utla-
čovaným bratřím ve staré vlasti a po-
vzbuzovali je k boji s anglickými vysá-
vači.

Nyní tedy má být boj tento koruno-
ván vítězstvím. Předseda liberálního
ministerstva anglického, Gladstone, k
jehož straně hlásí se též irští poslanci,
podal předlohu, kterou má být zado-
st učiněno nejhlavnějším požadavkům
irským.

Při hlasování, které rozhodne o osu-
du předlohy, hlavně na váhu padnou
hlasy zástupců dělnických. Přidají-li
se tito na stranu liberálních zastanců,
či hlasovali budou s konservativními
odpůrci irské samosprávy?

Otázka tato tkví nyní na rtech všech,
kdož zajímají se o osud předlohy irské
Home Rule a hlavně v dělnických kru-
zích s velkým zájmem sleduje se cho-
vání vůdců anglického dělnictva.

Některí, a těch jest většina, tvrdí,
že povinností dělnických poslanců v
parlamentě anglickém jest, aby hlasy
své položili na váhu ve prospěch utla-
čovaných Irčanů, druzí zase hlásají, že
vůdcové dělnictva nemají za žádných
podmínek spojovati se se žádnou jinou
stranou měšťáckou, poněvadž jak libe-
rálové tak konservativci jsou stejnými
nepřáteli a vykořisťovateli dělnictva.

Jame přesvědčení, že dělničtí poslan-
ci angličtí učiní rozhodně lépe, že vy-
konají svou povinnost, kterou jim káže
jich povolání jakožto bojovníků za prá-
va utlačovaných, když přidají se na
stranu Gladstonovu. Vždyť nejenom
soudit k utlačovanému národu, nýbrž
též politická chytrost toho vyžaduje,
aby dělničtí poslanci šli s liberály.

Gladstone, aby vyvaroval se podob-
né porážky, jaké se mu dostalo v roce
1886, učiní nyní všemožné, by zajistil
předlohu své dostatečnou většinou. Tu
naskytuje se dělnickým poslancům
vhodná příležitost, aby toho využítko-
vali, předstoupili se svými požadavky
a slíbili Gladstonovi své přispění, když
bude náležitý ohled brán na lid, který
oni zastupují a spravedlivým jeho žá-
dostem vyhověno. Takovýmto politi-
ckým jednáním může být pro dělnictvo
anglické mnohých výhod dosaženo.

Jest tedy rozhodně lépe a doporučuje
se dělnickým poslancům anglickým,
aby vyjednávali s Gladstonem, za ja-
kých podmínek jsou mu ochotni podati
pomocnou ruku a zajistiti mu vítězství.
Gladstone má mnohem vyvinutější
smysl pro právo a spravedlnost, než
politici jeho protivníci a proto vyjed-
návání s ním může korunováno být
znamenitým výsledkem.

Dělnici angličtí pak honositi se mo-

hou, že usilují jejich boj za svobodu
byl utiskovaný národ, ale i moudrým a
včasným zakročením jich předáků z-
skáno vlastní straně důležitých a pro-
spěšných ústupků. Nemůže tedy být
nejméně pochyby, že vůdcové angli-
ckého dělnictva nebudou dlouho na roz-
pacích o tom, která cesta jest lepší.

Panama a Nicaragua.

Ještě dnes s velkým můžeme čísti v
denících anglických i cizojazyčných
amerických žurnálch s opovržením a
pobádáním psané články a zprávy o
škandálech panamských. Kolik Ame-
rikánů, tolik pokryteckých nedělničkářů
švindlů a podvodníků. Již dřív mě-
li jsme příležitost podotknouti, že Ame-
rikáni měli by nejprve před svým pra-
hem zamesti, nežli dělati na škandalem
pařížským zoufalou lamentací nad tou
špatností zkaženého světa. Kongres
má před sebou také kousek práce, který
zapáchá pěknou čertovinou.

V senátě, jak známo, podána byla
práve předloha týkající zamýšleného ka-
nálu nicaragujského, podle které má
vláda vydati ve prospěch podniku za
\$100,000,000 tříprocentových bondů,
které by byly vydávány podle toho, jak
by práce po račovala. Za tyto peníze
dostala by vláda podíl na podniku a
společnost sama měla by podíl pouze
\$12,000,000. Někjaké akcie vydala
ovšem společnost vládám republik Ni-
caraguy a Costa Rica. Senátor Freye
dokazoval, že by za pomoci vlády mohl
být průplav zřízen za 100 milionů s
ročním vydáním 5 milionů, kdežto
kdyby ponechána byla společnost sama
sobě, stálo by dohotovení průplavu
\$200,000,000, a roční vydání obnášelo
by 14 milionů. Senátor Morgan pou-
kazoval na ohromnou důležitost průpla-
vu, o kterém se dnes mluví a píše ve
všech zákoutích této země. Potom by-
lo debatováno o mezinárodních smlou-
vách Spoj. Států s republikami středo-
americkými a jinými zeměmi, kterých
by se záležitost průplavu nicaragujské-
ho přímo týkala.

Ze se podnik tento má státi dojnou
krávou otcům velké republiky není nej-
menší pochybnosti a že tu poctivost na-
šeho senátu neobstojí jako zlato v ohni,
ukazuje se již dnes nad slunce jasněji.
V ohledu tom mění se již i poctivý
Sherman v hladkého úhoře. Nejenom že
hlasuje proti svému přesvědčení, nýbrž
hledí všemožně, aby i na senát vyžrál.
Jeho politický soudruh Teller z Colora-
do předhazoval mu v otevřené schůzi,
že falešně líčil obsah předlohy o nica-
ragujském průplavu a podal nepravou
zprávu o její dosahu. Během debaty
ukázalo se, že tato výtky byla oprávně-
ná.

Z počátku žádala soukromá společ-
nost, která kanál nicaragujský stavět
počala, aby Spojené Státy opatřily po-
třebné peníze a vyplácela věřitelům
úroky, kdežto vytěžek sama chtěla do
kapes svých strčiti. Když pak proti
křiklavosti této zdvihl se odpor, vy-
pracoval senátní výbor pro zahraniční
záležitosti předlohu, dle které daly by
Spojené Státy na kanál \$100,000,000 v
dlužních úpísech, začez by obdržely pou-
ze za \$80,000,000, kolik na tento pod-
nik. Z ostatních 20 milionů mělo by
zůstatí společnosti \$12,000 a \$8,000,
000 mělo by připadnouti vládě nica-
ragujské.

Když Sherman tuto předlohu chtěl
"objasniti", učinil k němu krajan jeho
Brice několik otázek, které vynutily
mu prazvláštní odpovědi. Brice totiž
chtěl věděti, zdali by spolková vláda

nejoblí urdit na kanálu tak nízké clo,
aby akcie za oněch 20 milionů, které by
se nesešly v její rukou, staly úplně
bezocnými. Sherman ohlížel se po vy-
světlení a zdálo se, že proti vůli své při-
znává, že vláda má ovšem úmysl na ten-
to způsob vyplatiti soukromé podniky,
ježto nemá právo někomu bráti akcie
násilím. Než to považoval Teller za bez-
významný šerm, proto vystoupil prohlásil
dost nepokrytě, že na podobný plán ne-
věří a že Sherman vymyslí si lež, aby
oslabil námitku, že výbor na cizozem-
ské záležitosti chtěl "zakladatelům"
průplavní společnosti darovati malič-
kost \$12,000,000. Důkazy, které
Teller senátu předložil, byly přesvědči-
vě drtící.

Nemůže již tedy být žádná pochyb-
nosti, že domněle tak nevinná předloha
o nicaragujském průplavu skrývá v
sobě jeden z nejnebezpečnějších a nej-
dražších "jobů", které kdy na útraty
strýčka Sama byly podniknuty. Neje-
nom že má vláda kanál ve skutečnosti
sama stavěti, což už samo o sobě jest
věcí velice povážlivou, nýbrž má také
jako nástupkyně či dědička práv sou-
kromé společnosti vzítí na sebe všechny
její závazky a za akcie, za které nebyl
zaplacen doposud ani milion, má zapla-
titi pp. Warneru Millerovi a soudruhům
\$12,000,000. Mimo to otevřel senátor
Quay z Pennsylvanie tak krásné vy-
hládky, že hlava jde nad nimi kolem,
návrhem, aby Spoj. Státy s Costa
Ricu a Nicaraguou uzavřely smlouvu,
aby obě ústí průplavu byla opevněna a
a posádkami obsazena a na jezeře
Nicaragua, aby udržováno bylo váleč-
né loďstvo a vojsku aby byl dovolen
po souši průchod. To všecko bylo by
Spoj. Státům smlouvou dovoleno a za-
ručeno.

S jedné strany jest jisto, že nemohou
Spoj. Státy strčiti peníze do podniku
průplavního, který by nestál pod
úplným jich dohledem. S druhé strany
odhlašují se s těži Costa Rica a Nica-
ragua k tomu, aby svá vrchní práva
zadaly cizí mocí, aby otevřely cizí
armádě své území a dovolily stavěti ve
své zemi tvrže cizím žoldákům. Ne-
bude pak "nutno" zakročiti proti stá-
tům středoamerickým, jako se svého
času proti Mexiku zakročilo. Anglické
'ochranné' panství v Egyptě vyplynulo,
jak známo, pouze z kanálu suezského.
Chtějí snad Spoj. Státy pouštětí se do
výbojné politiky? Smečka zlatožravých
ničemů mohla by snad podobné neřesti
přáti, ale převážná většina amerického
lidu nebaží po dobrodružných pod-
nicích.

Když tedy senát nemůže se nadíti
souhlasu lidové masy, domníval by se
každý, kdo ještě v poctivost věří, že
jednáním v tomhle smyslu dá o zem.
Než poslední škandál panamský a po-
všechně stejná povaha lidská a hrabi-
vost nenasytých oděračů lidu dávají
nám tušiti jiné konce.

Zprávy z Čech a Moravy.

* Šla za maminkou. — O dojemné
události, připomínající osud sirotka ze
známé prostonárodní písně, dochází zprá-
va z Novosedce u Ústí n. L. Před ně-
kolika měsíci zemřela tam manželka
domkáte Langerové a zanechala zde de-
vítiletou roztomilou dcerušku. Ubohého
sirotkovi — jak už bývá — nedařilo se
así dobře v domácnosti otcově, do níž v
nejbližší době měla přijíti "nová ma-
minka." Dítě nejraději chodilo na hřbi-
tov, kde prodlelo někdy celý den u
hrobu matčiny, od něhož otec musil je
večer násilím odváděti. Ubohé děvčátko

nedalo ani nadávkyh krůtek, má-
a obodilo pravidelně na hřbitov "ma-
mamiakou," jak doma říkalo. A za
velikého mrazu, jaký panoval dne 22.
ledna, otec úplně zapomenul na ubohé
dítě; teprv pozdě večer počali se sháně-
ti po dívce, kterou pak našli na hrobě
matčiny zmrzlou. Šla tedy opravdu za
maminkou, do jejíhož hrobu ji dne 24.
t. m. pochovali za ohromného účasten-
ství.

* Pan Satler na útěku. — Bývalý do-
ktor Satler v Budějovicích, který se ne-
šťastně zapletl s Rosou Werndlyovou a
s babičkou z Vídně, byl v posledních
dnech hledanou osobností, Soudní
sluha nijak mu nemohl doručiti výměr
že je zmateční jeho stížnost zamítnuta.
Dne 12. m. m. se mu to konečně poda-
řilo a Satler podepsal listinu, kterou
místo do plesu byl pozván k nastoupení
dvouměsíčního trestu. V tak třesku-
tých mrzdech ovšem je to pohodlnější
v útulných zábavních místnostech než
v cele osamělé a nevytopené. Pan
Satler místo na radnici chtěl si proto
raději zajet do Vídně a odtud pryč ně-
kam do Ameriky. Protože tušil, že v
Budějovicích padl někomu do oka, chtěl
udělati z příslušné skromosti výlet taj-
ný. Dal si tedy ve čtvrtek koupiti lí-
stek 13. zóny a v noci pak místo ná-
dražním vchodem nebo čekárnou vloudil
se vrátkami okolo pošty do vagonu III.
třídy, který v 11 h. 41 m. v noci jede
do Vídně. Policejní strážník čekal na
výletníka, ptal se po něm a když ho v
čekárně nebylo, dal při třetím zvonění
zastavit vlak. Slepého pasažéra v
třetí třídě vyzval, aby opustil vlak. Ten
však se zdráhal, že pryč má na spěch.
Když mu strážník řekl, že mu to nic
nepomůže, že s ním musí nutně mluvit,
musil doktor uposlechnout a za průvo-
du čestné stráže o půl noci odebrat se
na radnici. V kruté zimě ztrávil tam
nepokojnou noc proto dal si ráno zavo-
lati soudce a protokolárně žádal, aby se
mu povolila 14denní lhůta k nastoupe-
ní trestu. Poradní soudní komora se
sešla hned a Satlerově žádosti nepovolila,
poněvadž jako svobodný nemá sta-
rosti o výživu rodiny a protože činil k
útěku přípravu. Tím končí tato sen-
sační a pro Satlera tak smutná udá-
lost.

* Vražda a sebevražda. — O příšer-
ném rodinném dramatu píše se z Cho-
mútova: V domě č. 837 obývali man-
želé Fr. a Terezie Klingerovi malý po-
kojk. Manželství jejich, do něhož vstou-
pili teprve před rokem, nebylo nikterak
šťastné a požeňané. Prvý pabesek vzá-
jemné nenávisti povstal tehdy, když
Klinger domníval se, že choť jeho za-
mýšlí ho připravit o život. Myšlenka
tato rostla čím dále tím více a nutila
Klingera přímo k zoufalství, které v
pondělí v noci také propuklo a skončilo
násilnou smrtí obou manželů. Oné noci
počal se Klinger se ženou svojí bez pří-
činy hádati; mezi hádkou srhl ženu s
postele a na zemi škrtil ji tak dlouho,
až seznal, že více nedýchá. Pro větší ji-
stotu však ji pořežal ještě na krku. Po
provedení tohoto zločinu prořízl si krk
a po malé chvíli vypustil ducha. Ve
sklepe pracující pekařští pomocníci za-
slechli sice nápadný šramot, nevěnovali
mu však žádné pozornosti. Dne 25.
ledna dopol. přišel ke Klingrovům na
návštěvu tetán Klinger. Když se na
opětované klepání na dveře i okna ní-
kdo neozýval, byly dveře násilně vypá-
čeny a tu naskytl se příchozí příšerný
obraz. Na podlaze ležely vedle sebe v
tratolišti krve mrtvolky manželů. Dle
rozházených kolkolem předmětů soudí
se, že Klingrová tuhá boj svésti musila
nežp odlehla.